



**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я  
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА  
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ДОКАЗОВА МЕДИЦИНА.  
СТАНДАРТИ ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

<b>Галузь знань</b>	Е «Природничі науки, математика та статистика»
<b>Шифр та назва спеціальності</b>	Е1 «Біологія та біохімія»
<b>Назва освітньо-професійної програми</b>	«Прикладна біологія та біохімія і біомедицина»
<b>Рівень вищої освіти</b>	другий (магістерський) рівень
<b>Кафедра</b>	клінічної лабораторної діагностики
<b>Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)</b>	вибіркова
<b>Форма навчання</b>	очна (денна), заочна

**Викладачі**

<b>Прізвище, ім'я, по батькові</b>	Сергієнко Людмила Іванівна
<b>Посада</b>	завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики
<b>Науковий ступінь, вчене звання</b>	кандидат медичних наук, доцент
<b>Електронна адреса</b>	<a href="mailto:li_sergienko@ukr.net">li_sergienko@ukr.net</a>
<b>Телефон</b>	+38(093)80114 70
<b>Посилання на профіль викладача</b>	<a href="https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1671-serhiyenko-liudmyla-ivanivna#gsc.tab=0">https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1671-serhiyenko-liudmyla-ivanivna#gsc.tab=0</a>
<b>Консультації</b>	щоденно протягом 2 та 3 семестру другого навчального року, 10:00 – 16:00, окрім суботи та неділі.

<b>Прізвище, ім'я, по батькові</b>	Завадецька Олена Павлівна
<b>Посада</b>	доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики
<b>Науковий ступінь, вчене звання</b>	кандидат медичних наук, доцент
<b>Електронна адреса</b>	<a href="mailto:elpazav@gmail.com">elpazav@gmail.com</a>
<b>Телефон</b>	+38(067)7834522
<b>Посилання на профіль викладача</b>	<a href="https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1667-zavadetska-olena-pavlivna#gsc.tab=0">https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1667-zavadetska-olena-pavlivna#gsc.tab=0</a>
<b>Консультації</b>	щоденно протягом 2 та 3 семестру другого навчального року, 10:00 – 16:00, окрім суботи та неділі.
<b>Прізвище, ім'я, по батькові</b>	Олійник Олена Анатоліївна
<b>Посада</b>	доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики
<b>Науковий ступінь, вчене звання</b>	кандидат медичних наук, доцент
<b>Електронна адреса</b>	<a href="mailto:oleylena@ukr.net">oleylena@ukr.net</a>
<b>Телефон</b>	+38(063)476-81-43
<b>Посилання на профіль викладача</b>	<a href="https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1669-oliynyk-olena-anatoliivna#gsc.tab=0">https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1669-oliynyk-olena-anatoliivna#gsc.tab=0</a>
<b>Консультації</b>	щоденно протягом 2 та 3 семестру другого навчального року, 10:00 – 16:00, окрім суботи та неділі.
<b>Прізвище, ім'я, по батькові</b>	Кривенко Євгенія Олександрівна
<b>Посада</b>	доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики
<b>Науковий ступінь, вчене звання</b>	кандидат медичних наук
<b>Електронна адреса</b>	<a href="mailto:kryvenko.yevgenija@gmail.com">kryvenko.yevgenija@gmail.com</a>
<b>Телефон</b>	+38(063)2243518
<b>Посилання на профіль викладача</b>	<a href="https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1672-kryvenko-yevheniia-oleksandrivna#gsc.tab=0">https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/klinichnoi-laboratornoi-diahnostyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1672-kryvenko-yevheniia-oleksandrivna#gsc.tab=0</a>
<b>Консультації</b>	щоденно протягом 2 та 3 семестру другого навчального року, 10:00 – 16:00, окрім суботи та неділі.

## Загальна інформація про дисципліну

<b>Мета дисципліни</b>	підготовка кваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого в світовий простір фахівця в галузі Е «Природничі науки, математика та статистика» за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія», який здатний проводити лабораторні дослідження відповідно до стандартів та клінічних протоколів діагностики патологічних станів в організмі людини.
<b>Завдання дисципліни</b>	визначення місця лабораторних досліджень в ланцюзі діагностичних заходів спрямованих на оцінювання морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів для встановлення клінічного діагнозу хворому; ознайомлення студентів зі стандартами гематологічних методів дослідження; ознайомлення здобувачів зі стандартами загально-клінічних методів дослідження; ознайомлення здобувачів зі стандартами цитологічних методів дослідження пухлин, передпухлинних станів та інших патологічних процесів, що мають у своїй основі морфологічний субстрат.
<b>Пререквізити</b>	Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Біохімія патологічних процесів», «Цитоморфологічні методи в біології» та «Молекулярна біологія».
<b>Постреквізити</b>	Навчальна дисципліна є базою для вивчення таких дисциплін, як медична та лабораторна генетика, медична мікробіологія з основами імунології, цитоморфологія/клінічна лабораторна діагностика.
<b>Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна</b>	<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.</p> <p>СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації</p>
<b>Результати навчання</b>	<p>ПР6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.</p> <p>ПР16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.</p> <p>ПР18. Розробляти та впроваджувати біотехнологічні, біохімічні та фармакологічні підходи для моніторингу, профілактики та корекції патологічних станів із врахуванням міждисциплінарного контексту.</p>
<b>Обсяг дисципліни</b>	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин). Для очної денної форми навчання: 36 аудиторних годин, 54 години самостійної роботи.

	Для заочної форми навчання: 12 аудиторних годин, 78 годин самостійної роботи
<b>Форма підсумкового контролю</b>	Залік
<b>Терміни викладання дисципліни</b>	Дисципліна викладається у 2,3 семестрі 2 (другого) року навчання.

## Програма дисципліни

### Назви тем

1. Стандарти гематологічних методів дослідження.
2. Стандарти загально-клінічних методів дослідження.
3. Стандарти методів дослідження.

## Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота для вивчення навчальної дисципліни – це комплекс тем, питань, рекомендацій і роз’яснень, які надаються здобувачам вищої освіти за темами навчальної дисципліни та сприяють досягненню результатів навчання.

Для самоконтролю передбачено використання типових ситуаційних задач та тестових завдань.

## Організація навчання

### Навчальні технології та форми і засоби навчання

**На лекціях** чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

**На практичних заняттях** запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв’язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

**Самостійну роботу здобувача** викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

### Методи навчання

#### **Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:**

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);

- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

**Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:**

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

**Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:**

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

### Загальна схема оцінювання

СУМА БАЛІВ ЗА ШКАЛОЮ		ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
100 балів	200 балів		іспит / д/залік	залік
90 - 100	170 - 200	A	відмінно	зараховано
82 - 89	155 - 169	B	добре	
75 - 81	140 - 154	C		
68 - 74	125 - 139	D		
61 - 67	111 - 124	E	задовільно	не зараховано
35 - 60	60 - 110	FX	незадовільно	
1 - 34	1 - 59	F	незадовільно (не допущено)	не зараховано

### Список рекомендованих джерел

**Основна література:**

1. Болгова Л.С. Цитоморфологічна діагностика пухлин людини. Київ, «Книга-плюс», 2021.-416 с.
2. Бодня К.І., Марченко В.Г., співавт. Малярія: паразитологія, епідеміологія, імунітет, діагностика та лікування. Харків, 2003
3. Глузман Д.Ф., Надгорная В.А., Скляренко Л.М. Діагностика лимфомы Ходжкина и неходжкинских лимфом у детей. – К. – 2006.
4. Залізодефіцитна анемія: навч.-метод. посіб. для студ. і слухачів системи післядиплом. навчання мед. ВНЗ III-IV рівнів акредитації. 2-ге вид., переробл. та доповн. / С.В. Видиборець, С.М. Гайдукова, О.І. Чернوبرова та ін. — Вінниця; Бориспіль: Меркьюрі-Поділля, 2012. — 237 с.

5. Клінічна біохімія : підручник: у 3-х томах. / Г.Г. Луньова, Г.М. Ліпкан, Л.В. В'юницька та ін. /; за ред. Г.Г. Луньової.- Львів «Магнолія», 2021.
6. Лаповець Л.Є., Лебедь Г.Б., Ястремська О.О. Клінічна лабораторна діагностика: підручник. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 472 с.: 32 кольор. вкл.
7. Феценко Ю.І., Журило О.А., Барбова А.І. Лабораторна діагностика туберкульозної інфекції навчальний посібник. -Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 304 с.

#### **Додаткова література:**

8. Видиборець С. В. Сучасні аспекти вітамін-В12-дефіцитної анемії / С. В. Видиборець, С. М. Гайдукова, Ю. Ю. Попович // Семейная медицина. – 2019. - № 1. – С. 34-40. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/simmed\\_2019\\_1\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/simmed_2019_1_7)
9. Катеринчук І.П. Клінічна оцінка, діагностичне та прогностичне значення лабораторних досліджень. Частина 3. Нефрологія. – К., Медицина, 2019. – 168 с.
10. WHO laboratory manual for the examination and processing of human semen, Sixth Edition, - World Health Organization, 2021. – 276 p.

#### **Публікації викладачів курсу:**

11. Анемії [електронний навчально-методичний посібник] / Т.Т. Федорова, Г.Г., Луньова, Є.О. Кривенко, О.А. Олійник, Л.І. Сергієнко, О.П. Завадецька. – 2017.
12. Клінічне дослідження сечі: навч. посіб. для студ.вищ.мед.навч.закл. / Талько В.В., Сакун Т.Л., Федорова Т.Т.Федорова Т.Т., Завадецька О.П. – Нац.акад. після диплом. освіти ім. П.Л.Шупика, Наук.центр радіац.медицини АМН України.-К.2007.-161с.
13. Луньова Г.Г., Ліпкан Г.М., Завадецька О.П., Федорова Т.Т., Олійник О.А., Погоріла Л.І. Дослідження еякуляту в діагностиці чоловічого непліддя : Навчально-методичний посібник для лікарів. – Київ, 2010. – 103 с.
14. Луньова Г.Г., Завадецька О.П., Олійник О.А, Кривенко Є. О. Лабораторні алгоритми оцінки чоловічої фертильності- Лабораторная диагностика. Восточная Европа - 2018.- № 4 . – С. 10-12.
15. Сергієнко Л. Значення результатів визначення параметрів ретикулоцитів у клінічній практиці. – Репродуктивна ендокринологія. – 2015.- № 3 (23). – С. 40-43.

### **Політика опанування дисципліни**

#### ***Здобувач вищої освіти зобов'язаний:***

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
  - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
  - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
  - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
  - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
  - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;

2) дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.